

دانشگاه علوم پزشکی وخدمات بهداشتی درمانی گیلان
مرکز آموزشی درمانی امیرالمؤمنین(ع) رشت

آنچه که باید در ارتباط با ترومای چشم (ضربات چشم) بدانید

ویژه بیماران و همراهان

واحد آموزش به بیمار

تابستان ۱۴۰۲ - کد سند: NE- PL- 14

- هیچ گونه منع تغذیه ای وجود ندارد؛ در صورت داشتن نفخ و یبوست جهت جلوگیری از زور زدن و فشار به چشم، از سبزیجات و غذاهای فیبردار و مایعات استفاده کنید.

علایم هشدار دهنده جهت

مراجعه بعدی:

خروج ترشحات چرکی ،

خونریزی ، تورم چشم ، قرمزی

مداوم چشم ، درد و تب

نشانی : مرکز آموزشی درمانی امیرالمؤمنین (ع) رشت

تلفن : 8- 33238306

منابع:

ووگان-ازبری. کلیات چشم پزشکی. مترجمین مینا فتحی کازرونی، الهام فخارزاده، صدیقه حسنی، انتشارات ارجمند، چاپ اول، ۱۳۹۷

نصیری نادر ، صفوی زاده لادن ، درخشان فر حجت . بیماریها و اورژانس های چشم(اصول ، تشخیص و درمان). انتشارات خسروی، چاپ اول، ۱۳۹۱

شود.

- پس از عمل جراحی نحوه استراحت و قرار دادن سر خیلی مهم است به طوری که اگر دقیقاً رعایت کنید در میزان موفقیت بعد از عمل تأثیر بسزایی دارد.

- جهت ویزیت بعد از عمل در تاریخ های تعیین شده مراجعه کنید.

- تعداد روزهای بعد از عمل را دقیقاً به خاطر بسپارید و در هر مراجعه یادآوری کنید.

- در هر مراجعه داروهای خود را به همراه بیاورید و نام آنها را یاد بگیرید؛ از کندن برچسب خودداری کنید.

- ساعات مصرف دارو را دقیقاً رعایت کنید. معمولاً در فواصل خواب لازم نیست قطره مصرف شود. البته بنا به شرایط چشمی ممکن است فواصل در زمان خواب هم رعایت شود.

- بعد از عمل، یک پانسمان یا فقط محافظ چشمی روی چشم گذاشته می شود.

- تا یک هفته بعد از عمل، به هنگام خوابیدن، از قرار گرفتن به سمت چشم عمل شده اجتناب کنید.

- از مالش دادن چشم عمل شده اجتناب کنید.

- فعالیت های معمولی مانند قدم زدن، تماشای تلویزیون و مطالعه کردن اشکالی ندارد؛ از انجام ورزش های سنگین و برداشتن اجسام سنگین(بیش

از ۹ کیلوگرم) تا مدتی بعد از عمل خودداری

نمایید.

آیا علل صدمات چشمی را می دانید؟

صدمات چشمی اغلب منجر به نابینایی در بچه ها و بالغین جوان به خصوص در مردان می شود. شایع ترین مواردی که باعث صدمه چشمی می شوند عبارتند از صدمات شغلی (مانند مشاغل ساختمانی)، ورزش ها (مانند بوکس، بسکتبال)، نزاع و حمله، حوادث وسایل موتوری (مانند شکستگی شیشه جلوی اتومبیل) و انفجارها (مانند قطعات کوچک ترکش)

آیا انواع آسیبهای ناشی از ضربات چشمی و علائم مربوطه را می شناسید؟

شایع ترین آسیبهای چشمی عبارتند از:

ضربات غیر نافذ: باعث کبودی و تورم پلک ها همراه با خونریزی بافت نرم چشم می شود در صورت آسیب جهت جلوگیری از افزایش تورم پلک ها باید از محکم فین کردن خودداری کنید.

ضربات نافذ: ناشی از اشیای کوچک ، باعث آسیب بافتی داخل چشمی می شود. - پارگی چشم هم با ضربات نافذ و هم ضربات غیرنافذ صورت می گیرد.

هایفما: به خونریزی اتاق قدامی چشم می گویند که به دنبال ضربه به عنیبیه (قسمت رنگی چشم که

مردمک را احاطه می کند ایجاد می شود) و اجسام مژگانی چشم این حالت با افزایش فشار داخل چشم همراه است.

آسیب و ضربه به عنیبیه: بیماران با حساسیت به نور و مردمک تنگ یا گشاد مراجعه می کنند.

فلج عنیبیه ناشی از ضربه: در اثر ضربات غیرنافذ رخ می دهد و باعث مردمک گشاد و ثابت می گردد.

آسیب اعصاب چشم: با ضربات غیرنافذ به سر و کره چشم ایجاد می شود که در این حالات نیرو از حدقه چشم به عصب بینایی منتقل می شود و باعث تورم بافت عصبی و کاهش دید می گردد.

شکستگی استخوان کره چشم: اغلب با ضربات غیرنافذ رخ می دهد و با تورم روی صورت و حدقه و بی حسی صورت همراه می باشد.

آیا می دانید درمان صدمات چشمی چیست؟

هدف از درمان هایفما (خونریزی اتاق قدامی چشم) پیشگیری از خونریزی مجدد و افزایش طولانی مدت فشار داخل چشمی می باشد که در موارد شدید، بیمار باید در بیمارستان بستری شود و محدودیت نسبی فعالیت رعایت شود و از یک محافظ چشمی استفاده شود و قطره های کورتون جهت کاهش التهاب چشم و جهت جلوگیری از خونریزی از داروی آمینوکاپروئیک اسید مصرف گردد (با دستور پزشک).

در صورت شک یا تایید آسیب باز کره چشم ، باید بلافاصله یک صفحه محافظ روی چشم آسیب دیده قرار داده شود و مشاوره چشم پزشکی اورژانس انجام می شود. داروهای ضد درد و ضد تهوع برای بهبود حال بیمار و جلوگیری از تهوع و استفراغ باید تجویز شود. واکسیناسیون کزاز باید انجام شود. در صورت پارگی تمام ضخامت کره چشم، سی تی اسکن برای تشخیص یا رد جسم خارجی داخل چشم انجام می شود.

به محض تایید آسیب باز کره چشم توسط متخصص چشم، ترمیم جراحی در حداقل زمان ممکن انجام می شود.

در صورتی که صدمه به کره چشم غیرقابل ترمیم باشد و بیمار قادر به درک نور نباشد تخلیه اولیه چشم (خارج کردن کامل کره چشم و قسمتی از عصب بینایی) صورت می گیرد که باید جهت پیشگیری از التهاب چشم سالم در عرض دو هفته صورت گیرد.

آیا مراقبتهای پس از عمل جهت مراقبت در منزل را می دانید؟

- از پوشش پلاستیکی (شیلد) به مدت یک هفته استفاده کنید که می توان روزها آن را بردارید و شب ها آن را روی چشم قرار دهید تا در موقع خواب از اصابت ضربه یا مالش چشم جلوگیری